

ספר דרך מצוותיך - מצות האמנת אלקות, אות ח

כי כבר אמרנו **שבעצמותו אין התפעלות כלל** ואינו לא כועס ולא שמח, **כי הוא מתעלה ומתרומם על כל מדות אלו**, ובערך זה נאמר אם צדקת מה תתן לו (איוב ל"ה ז') ורבו פשעיך מה תעשה לו (איוב ל"ה ו') שאין המצות והעבירות תופסים מקום כלל להיות הוא ית' מתפעל בעצמו מהם וגם בערכו לא יתכן ההתפעלות, ומה שהוא שמח ממעשה הצדיקים וכועס על הרשעים אין זה באמת עצמותו רק שמאציל מדות אלו מאורו ע"י צמצום...

הנה באמת קמי' עצמותו אין הנבראים תופסים מקום כלל ובטילים במציאות ממש כזיו השמש בשמש שאינו עולה בשם בפ"ע כלל כמו שהתבאר בלק"א ח"ב (פ"ג), והנה באמת שהוא בעצמותו אינו מתפעל ממעשיהם כלל וכנ"ל בפ"א אם צדקת ורבו פשעיך כו' **אבל לגבי ההארה אלהית שהוא מאיר ממנו אחר הצמצום כנ"ל, הנה אעפ"י שהיא אלהית לגודל הצמצום העצום שההארה הזאת אינה מערך האור והזיו הבבע"ג לא מיני' ולא מקצתי' ונק' רשימו ... יתכן שעל פי הדעת המצומצם (ר"ל לגבי מהו"ע ב"ה נק' מצומצם) הוא יהי' התפעלות ממש ממעשה הצדיקים והרשעים ע"ז בשמחה וע"ז בכעס כי בבחי' דעת זה שממנו נמשך ההתפעלות הם תופסים איזה מקום עד שכדאי הם שתנוח עליהם הקפיידא והכעס או השמחה כפי מעשיהם, כי ... הם בהארה אלהית שכבר נתצמצם ונתעלם ממנה מהו"ע ית' הבבע"ג באמת, ומסיבת הצמצום הזה נראים הנבראים לאיזו יש ודבר אעפ"י שקמי' הם כלא חשיבי'... כי הנבראים תופסים איזה מקום מחמת הצמצום, שזה ענינו להעלים האור והחיות מא"ס ב"ה להיות מהות המתהווה ניכר ליש ודבר.**

ספר דרך מצוותיך - מצות מהות התפלה, פרק לח

ומ"מ עד בחינת אצילות ועד בכלל נקרא יחודא עלאה, לפי שהם בעיניהן ג"כ בביטול אמיתי כזיו השמש כנ"ל; ומבריא ואילך נקרא יחודא תתאה, לפי שהם בידיעתן בחינת יש ודבר נפרד רק שבטילים ביטול היש.